

Zriaďovateľ:

**TT
SK** TRNAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

KNIŽNIČNÝ SPRAVODAJCA

Časopis pre verejné knižnice TTSK

***ROK ZMIEN V KNIŽNICIACH
V ZRIADOVATELSKEJ PÔSOBNOSTI TTSK
KNIHOVNÍCI NA CESTÁCH***

Odborná exkurzia knihovníkov do Bratislavy

VZDELÁVANIE KNIHOVNÍKOV

GDPR a verejné knižnice

Z NAŠICH KNIŽNÍC

Tri výročia

Mestská knižnica Holíč

Jeseň v znamení histórie

Knižnica na kúpalisku

Môj život s hudbou

Po krásach Slovenska s Máriou Nerádovou

Mestská knižnica Hlohovec

Miesto vedomostí : voláš sa knižnica?

Knižnica mladým

ZO SPOLKOVEJ ČINNOSTI

PODPORNÁ ČINNOSŤ FPU PRE KNIŽNICE

V ROKU 2020

Ročník: 46

Číslo: 2

Trnava 2019

ROK ZMIEN V KNÍŽNICIACH V ZRIAĎOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI TTSK

Krajskí poslanci TTSK zaviedli nové systémové opatrenie v podobe funkčného obdobia pre riaditeľov všetkých inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK. Z tohto dôvodu prebehli na jar roku 2019 výberové konania na post riaditeľov regionálnych knižníc TTSK a krajskej knižnice TTSK. Od 1. mája nastúpili v regionálnych knižniciach nové riaditeľky týchto inštitúcií. Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave si na nové vedenie musela počkať do 1. augusta, pretože do prvého kola výberových konaní sa neprihlásil žiadny uchádzač. V tomto príspevku by sme radi poukázali na prínos odchádzajúcich dlhoročných riaditeľiek a riaditeľa spomínaných inštitúcií, predstavili nových riaditeľov a zaželeli im veľa síl a úspechov na ich novom pracovnom pôsobisku.

Galantská knižnica v Galante

PhDr. Štefan Polák pôsobil vo funkcii riaditeľa knižnice od marca roku 2004. Za tento čas sa zaslúžil o rozvoj a skvalitnenie knižničného fondu, čím sa rozšírila ponuka dokumentov a zvýšilo sa množstvo odborných kníh vychádzajúcich v ústrety potrebám našich čitateľov. Mimoriadne významný bol aj proces informatizácie knižnice, kedy bola vybudovaná internetová stránka knižnice, jej on-line katalóg a doplnené počítačové vybavenie. Počas jeho pôsobenia prešla knižnica aj rekonštrukciou interiéru. O blízkom vzťahu k čitateľom svedčili aj časté podujatia venované najmä najmenším návštevníkom knižnice - Noc s Andersenom, detské tvorivé dielne, kreslenie na asfalt, stretnutia s autormi Karolom Fellingierom, Gabrielou Futovou, Mirom Regitkom a pravidelné exkurzie pre žiakov zo škôl v okrese Galanta. Dospelým čitateľom boli určené besedy s viacerými populárnymi spisovateľmi ako sú Petra Nagyová-Džerengová, Kamil Peteraj, Tomáš Janovic, Ľubomír Feldek, Pavel Dvořák a ďalší. PhDr. Štefan Polák, ako riaditeľ knižnice bol v roku 2012 ocenený Pamätnou medailou predsedu Trnavského samosprávneho kraja. Pamätnú medailu predsedu TTSK získal aj v roku 2013 za rozvoj kultúry v okrese Galanta. Za jeho prácu v prospech knižnice mu ďakujeme a želáme príjemný život v dôchodku.

Novou riaditeľkou Galantskej knižnice sa stala Mgr. Lívia Koleková

Po 16 rokoch sa na miesto riaditeľky Galantskej knižnice vrátila Mgr. Lívia Koleková, ktorá túto funkciu zastávala v rokoch 1993 – 2003.

Z jej profesijného životopisu vyberáme zopár údajov: Narodila sa v Trnave, vyrastala v Seredi a v Šali. Je absolventkou Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, odbor vedecké informácie a knihovníctvo. V rokoch 1993 – 2003 pôsobila ako riaditeľka Galantskej knižnice (predtým Okresnej knižnice v Galante). Potom využila možnosť zmeny a prijala ponuku pôsobiť v mestskej samospráve ako zástupkyňa prednostu Mestského úradu v Galante. Po štyroch rokoch sa však opäť vrátila do známeho prostredia knižníc a knihovníctva a od augusta 2008 zastávala post riaditeľky Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave. Angažuje sa aj v záujmových a poradných orgánoch v oblasti knihovníctva: V rokoch 2009 – 2018 bola predsedníčkou Krajskej pobočky Spolku slovenských knihovníkov a knižníc v Trnave, v rokoch 2013 – 2018 členkou Ústrednej knižničnej rady, poradného orgánu ministra kultúry SR a v súčasnosti je predsedníčkou kontrolnej a revíznej komisie Slovenskej asociácie knižníc. Ako riaditeľka Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave bola v roku 2013 ocenená Pamätnou medailou Trnavského samosprávneho kraja Cyril a Metod 1150. výročie príchodu vierozvestcov za presadzovanie národných a kresťanských tradícií.

Dňom 1. mája 2019 bola menovaná predsedom TTSK, Mgr. Viskupičom, do funkcie riaditeľky Galantskej knižnice.

4 otázky pre novú riaditeľku Galantskej knižnice v Galante Mgr. Líviu Kolekovú

1. Prekvapilo Vás niečo po nástupe na post riaditeľky Galantskej knižnice v Galante?

Do Galantskej knižnice (GK) som prišla z postu riaditeľky Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave (KJF). GK ako regionálna knižnica je v metodologickej pôsobnosti krajskej KJF, a preto som túto knižnicu dobre poznala. GK som poznala aj ako čitateľka, keďže bývam v Galante. Preto nemôžem povedať, že by ma niečo v tejto knižnici prekvapilo.

2. Aké sú Vaše priority v najbližšom období?

Spolu s kolegami by sme chceli intenzívnejšie komunikovať s verejnosťou, aby sme tak dôkladnejšie prezentovali našu činnosť. Využijeme na to pre nás vhodné

komunikačné prostriedky, ako regionálnu televíziu, regionálnu tlač, internet, sociálne siete. Chceli by sme začať vydávať aj printové periodikum pre občanov Galanty a okolia "Čo nové v Galantskej knižnici" v slovenskej aj maďarskej mutácii. S tým súvisí aj zámer celkovo skvalitniť vizuálnu prezentáciu GK.

3. Môžete nám prezradiť svoje vízie do budúcnosti?

Vybudovať knižnicu s kvalitným personálnym zázemím. Knižnica by mala byť súčasťou kultúrneho a spoločenského života vo svojom územnom obvode pôsobenia. Vybudovať tzv. hybridnú knižnicu, čiže aby bola „priateľská,, jednak k ľuďom preferujúcim moderné technológie, ale zároveň uspokojiť aj požiadavky čitateľov uprednostňujúcich tradičné printové dokumenty a osobný kontakt s knihovníkom.

4. Ako hodnotíte prvých 100 dní vo výkone funkcie riaditeľky Galantskej knižnice v Galante?

Keďže som nastúpila uprostred roku, úlohy a ciele knižnice boli stanovené plánom a rozpočtom. Stanovené zámery na tento rok priebežne plníme a podarilo sa nám aj uskutočniť niekoľko neplánovaných aktivít. Celkovo môžem konštatovať, že knižnica je v dobrej kondícii, je na čom stavať v budúcich rokoch.

Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede

Mgr. Lýdia Tóthová vyštudovala na Univerzite Eötvösa Lóránda v Budapešti smer národopis - knihovníctvo. Prvým zamestnaním sa jej stala Okresná knižnica v Dunajskej Strede, kde pôsobila ako bibliografka. Neskôr bola pracovníčkou Okresného múzea v Dunajskej Strede a Podunajského múzea v Komárne. Na oboch pracoviskách pôsobila ako etnologička. Do knižnice v Dunajskej Strede, v tom čase už nazývanej Žitnoostrovská knižnica, sa vrátila v roku 2004 a zaujala miesto riaditeľky ustanovizne až do odchodu do starobného dôchodku v roku 2018. Za jej vedenia sa v knižnici uskutočnili interiérové zmeny. Prebehla výmena podlahy, nakúpil sa nový nábytok. Bol zavedený nový knižnično-informačný systém Virtua, založil sa internetový klub pomocou národného projektu SNK Informatizácia knižníc.

Novou riaditeľkou Žitnoostrovej knižnice sa stala PhDr. Helena Laczová. Absolvovala SKŠ v Bratislave – nadstavbové štúdium. V roku 1984 začala pracovať vo

vtedajšej Okresnej (dnes Žitnoostrovej) knižnici v Dunajskej Strede. Pôsobila v Kooperačnom poľnohospodárskom informačnom stredisku (KOOPIS), ktoré bolo vybudované v rámci národného projektu SNK. Neskôr prešla takmer všetkými oddeleniami knižnice a prebrala metodické oddelenie. Počas práce svojej pracovnej vyťaženosť absolvovala vysokoškolské štúdium. Organizuje rôzne podujatia pre stredoškolskú mládež a dospelých. Po zavedení KIS Virtua začala vykonávať i úlohu systémového knihovníka, od roku 2012 zastávala funkciu zástupkyne riaditeľky knižnice. Od 1. mája 2019 sa stala riaditeľkou Žitnoostrovej knižnice v Dunajskej Strede.

4 otázky pre novú riaditeľku Žitnoostrovej knižnice v Dunajskej Strede PhDr. Helenu Laczovú

1. Prekvapilo Vás niečo po nástupe na post riaditeľky Žitnoostrovej knižnice v Dunajskej Strede?

Moja „knihovnícka minulosť“ začala v roku 1984. Odvtedy som nepretržite zamestnankyňou Žitnoostrovej knižnice v Dunajskej Strede. Za ten čas som prešla takmer všetkými úsekmi a oddeleniami tejto kultúrnej ustanovizne. Od roku 2005 som vykonávala funkciu metodickej pracovníčky knižnice. V roku 2012 som bola riaditeľkou knižnice poverená funkciou jej zástupkyne. Po jej rozhodnutí odchodu do predčasného dôchodku ma v októbri 2018 poveril pán župan TTSK dočasnou úlohou riadenia knižnice. Skúsenosti získané počas týchto rokov a funkcií mi poslúžili mnohými skúsenosťami, preto až také veľké prekvapenie ma nezaistihlo po nástupe na post riaditeľky.

2. Aké sú Vaše priority v najbližšom období?

Pokladám za veľmi dôležité personálne „dobudovanie“ knižnice s fundovanými pracovníkmi, klásť dôraz na „zviditeľňovanie“ našej inštitúcie, jej úloh a poslania - formou zvýšenej propagácie, spoluprácou s inými kultúrnymi organizáciami v meste, ale i mimo mesta, či okresu. Zriaďovacia listina nám určuje aj naplňať poslanie mestskej knižnice. Pokladám za dôležité tento fakt ozrejmiť v kruhu kompetentných.

3, Môžete nám prezradiť svoje vízie do budúcnosti?

Tých vízií, resp. úloh je viacej. Okrem už uvedených: rozvíjať ďalej formy nových knižničných služieb, podporovať rôzne komunitné aktivity (napr. vybudovať čitateľské kluby, zorganizovať jesenný literárny festival a pod.), zapojiť sa do štatistického spracovania benchmarkingu, obnoviť KIS a techniku s tým súvisiacu, držať krok so záujmami mladej generácie a urobiť všetko za vytváranie čitateľských zvyklostí u detí a pod.

4, Ako hodnotíte prvých 100 dní vo výkone funkcie riaditeľky Žitnoostrovej knižnice v Dunajskej Strede?

Podarilo sa nám obnoviť činnosť spracovávanía hungarík (úloha tvorí súčasť zriaďovacej listiny, Žitnoostrovská knižnica sa zviazala, že na základe dohody so SNK v Martine bude do článkovej bázy dáť SNB zasielať bibliografické záznamy z článkov vychádzajúcich maďarských periodík na území SR). V posledných rokoch bola táto činnosť pozastavená. Založili sme po premenovaní mládežníckeho oddelenia Klub detských čitateľov Mačičky, ktorý nám privábil cca 70 nových detských čitateľov. Vybudovala sa už dávnejšie vysnívaná, pekne zariadená kuchynka pre zamestnancov, kde sa môžu občerstviť. Plánov a nápadov je viac, no treba si uvedomiť aj finančnú stránku vecí a snažiť sa ich riešiť podľa možností, čo najlepšie.

Záhorská knižnica v Senici

Knihy boli takmer tridsať rokov každodenným pracovným chlebom pre riaditeľku Záhorskej knižnice Mgr. Katarínu Soukupovú. Pani Soukupová absolvovala FF UK v Bratislave. Po ukončení štúdia pracovala v ŠIS, oddelení zahraničných časopisov LF UK v Bratislave, neskôr na odbore kultúry ONV Senica ako inšpektorka kultúry. Na pozíciu riaditeľky Záhorskej knižnice nastúpila v roku 1990 a venovala jej podstatnú časť svojej profesijnej kariéry. Pod jej vedením v 90. rokoch došlo k celkovej rekonštrukcii a prestavbe budovy. Knižnica získala časť priestorov bývalého Domu politickej výchovy, zaviedlo sa plynové ústredné kúrenie. Vynovili sa i interiéry. Najzásadnejšie zmeny však nastali zavedením automatizácie do odborných knihovníckych činností. V roku 1994 bol v knižnici inštalovaný knižnično-informačný systém RAPID LIBRARY a od augusta 1998 sú všetky služby v knižnici poskytované automatizované. V novembri 2009 prešla Záhorská knižnica v rámci projektu KIS3G do nového knižnično-informačného systému VIRTUA. Knižnica má nezastupiteľnú úlohu aj pri organizovaní literárnych večerov, prezentácií novo vydaných kníh, spomienkových stretnutí, či literárnych súťaží. Aj v týchto knižničných vodách sa pani riaditeľka Soukupová cítila ako doma. Nové vedenie knižnice tak mohlo prevziať pomyselný štafetový kolík celoslovenskej autorskej súťaže Literárna Senica Ladislava Novomeského, ktorej už XXXIII. ročník sme práve uzavreli. Dieťaťom pani Soukupovej sa dá označiť stále populárnejšia čitateľská anketa Kniha Záhoria, stála za jej prvou desaťročnicou. Vďaka literárnym priateľstvám a kontaktom bola členkou organizačného tímu.

Chceli by sme pani Mgr. Soukupovej srdečne poďakovať za jej tvorivé počiny, reprezentáciu Záhorskej knižnice a mesta Senica v oblasti kultúry nielen v našom regióne a na Slovensku, ale aj v zahraničí. Želáme jej pevné zdravie, veľa radosti

v osobnom a rodinnom živote a pohodu pri voľnočasových aktivitách.

Novou riaditeľkou Záhorskej knižnice v Senici sa stala

Ing. Silvia Sameková, ktorá sa predstavila nasledovne:

„Literatúra a umenie vo všeobecnosti boli a sú mojou neoddeliteľnou súčasťou. Aby som príliš neuletela, pri zemi ma drží dosiahnuté vzdelanie: Ekonomická univerzita. Písal sa rok 1998 a v diplomovej práci som sa rozhodla venovať knihám a knižnému vydavateľstvu. Oslovila som malé vydavateľstvo poézie s názvom YAK, za ktorým sa ukrývali Marián Hatala a grafik Milan Mikula. Ukrývali, už neukrývajú, pretože vydávať výhradne pôvodnú poéziu doplnenú pôsobivou a náročnou grafickou úpravou, je v podmienkach Slovenska veľmi náročné. Hoci vydavateľstvo zaniklo, až do dnešných dní pretrvali kontakty a priateľstvá s mnohými autormi, umelcami a ľuďmi z odboru. Postupne som sa začala venovať žurnalistike a redaktorskej práci. V nasledujúcich rokoch som pôsobila ako externá a interná redaktorka vo viacerých vydavateľstvách a periodikách, zaujímali ma bežné témy, ekonomika i kultúra. Keď som sa rozhodla vrátiť z Bratislavy do Senice, pokračovala som v písaní už len na základe konkrétnych zadanií a viac sa venovala pedagogickej práci na strednej škole. Čo sa týka Záhorskej knižnice, poznám ju, odkedy som sa naučila čítať. Rozhodnutie prihlásiť sa do výberového konania nebolo výsledkom náhody ani momentálneho popudu. Dospela som k nemu pred 7 rokmi, bolo však nutné počkať si na vyhlásenie výberového konania. Vďaka pomerne dlhému času medzi rozhodnutím a realizáciou, som získala nadštandardný priestor na definovanie vízií a predstáv, kam by som chcela Záhorskú knižnicu potiahnuť. Po nástupe som teda mohla urobiť už len jediné: začať pracovať.“

4 otázky pre novú riaditeľku Záhorskej knižnice v Senici Ing. Silviu Samekovú

1. Prekvapilo Vás niečo po nástupe na post riaditeľky Záhorskej knižnice v Senici?

Prekvapilo ma jediné: že som do práce vhupla rovnými nohami, tak akosi in medias res.

2. Aké sú Vaše priority v najbližšom období?

Skromné - pokračovať. Pokračovať v akvizícii, pokračovať v skvalitňovaní poskytovaných knižnično-informačných služieb, pokračovať v rozširovaní aktivít smerom k verejnosti. Hoci zmeny prebiehajú aj vo vnútri knižnice na úrovni samotnej organizácie, pre verejnosť sú viditeľné najmä nové aktivity: vytvorili sme cyklus podujatí *Mosty k senickej minulosti*, chodíme čítať seniorom do zariadení pre seniorov. Zorganizovali sme sériu stretnutí *Seničana Mareka Macha*, maturan-ta, zakladateľa webu *Mladí proti fašizmu* a víťaza *Novinárskej ceny 2018*, s čerstvými stredoškólakmi. Bezprostredne po nástupe som prihlásila projekt sú-ťaže *Senica = naše mesto* do Nadácie ZSE. Uspelo približne 15 % podaných pro-jektov a náš medzi nimi! Nič však nie je staršie ako včerajší deň, preto netreba v začatých aktivitách a snahách poľavovať.

3. Môžete nám prezradiť svoje vízie do budúcnosti?

Knižnica ako inštitúcia sa už nechápe len ako požičovňa kníh. Samozrejme, inten-zívna akvizícia, budovanie fondu a kvalitné knižnično-informačné služby zostáva-jú základom, bez ktorých to nejde a ani v budúcnosti určite nepôjde. Perspektívu vidím v začlenení sa knižnice do života obyvateľov regiónu – a to všetkých, nie-len milovníkov kníh. Už dlhšiu dobu sa hovorí o komunitných knižniciach, otvo-rených knižniciach, v ktorých si každý môže nájsť niečo, čo ho zaujíma. Knihy, ale i aktivity a kontakty. Ľudí, ktorých stretávam, sa neustále pýtam, či poznajú *Záhorskú knižnicu* a či do nej chodia. Najčastejšie odpovedajú protiotázkou: *Nie, prečo by sme mali?* Mojou víziou je *Záhorská knižnica*, o ktorej budú obyvatelia regiónu vedieť, počuť, a ktorú budú považovať za *svoju*.

4. Ako hodnotíte prvých 100 dní vo výkone funkcie riaditeľky Záhorskej knižnice v Senici?

Smer, ktorý *Záhorská knižnica* za posledné mesiace nabrala, je z môjho pohľadu pozitívny a prínosný pre obyvateľov i pre knižnicu. Ešte sme však na začiatku, čaká nás veľa práce.

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

Mgr. Lívia Koleková na post riaditeľky Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave nastú-pila 1. augusta 2008. S profesionálnym prehľadom a odhodlaním sa pustila do jej vedenia. Za jej pôsobenia bola budova vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku. Knižnica prešla nielen modernizáciou vnútorných priestorov, ale hlavne výraznou rekonštrukciou. Postupne prebehla výmena strešnej krytiny, okien, rekonštrukcia kúrenia, obnovila sa fasáda budovy. V roku 2015 knižnica skvalitnila knižnično-informačné služby zavedením technológie RFID a selfcheckov pre zefektívnenie

výpožičného procesu. Pod jej vedením knižnica získala viaceré granty, vďaka ktorým sa podarilo vymeniť regály v oddelení pre deti a v oddelení beletrie, zriadila sa samostatná študovňa regionálnej literatúry. Vymenili sa regály v oddelení odbornej literatúry, zakúpil sa schodolez, biblioboxy, ap. Knižnica pravidelne získavala finančné prostriedky na nákup nových kníh a realizáciu kultúrno-spoločenských podujatí.

Svoje profesionálne skúsenosti využila počas svojho aktívneho pôsobenia v Ústrednej knižničnej rade, poradnom orgáne ministra kultúry SR. Bola predsedníčkou Krajskej pobočky Spolku slovenských knihovníkov a knižníc v Trnave. Naďalej sa angažuje v Slovenskej asociácii knižníc ako predsedníčka kontrolnej a revíznej komisie.

Svoje pôsobenie v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave ukončila po viac ako desiatich rokoch, a od 1. mája 2019 bola vymenovaná do funkcie riaditeľky Galantskej knižnice v Galante.

Za celý kolektív Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave pani riaditeľke Mgr. Lívii Kolekovej aj touto cestou vyslovujeme úprimné ĎAKUJEME za všetky tie roky naplnené kreativitou a usilovnou prácou. Na novom pôsobisku v Galantskej knižnici prajeme veľa pracovných úspechov a spokojnosti v osobnom živote.

Riaditeľom Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave bol 1. augusta menovaný

Ing. Pavol Tomašovič. Významný spisovateľ, publicista, moderátor a kultúrny pracovník. Po Strednej priemyselnej škole v Trnave absolvoval Slovenskú vysokú školu technickú. Svoje pracovné pôsobenie začal v Trnavských automobilových závodoch. Od roku 1997 pracoval ako hovorca Mesta Trnava, kde pôsobil dlhých 22 rokov. V roku 2007 vydal román *Nič v krajine nikoho*, ktorý bol ocenený druhým miestom v súťaži Debut roka. Postupne pribúdali jeho autorské počiny, ako *Bezčasie* (2010), *Presahy* (2013), či *Mosty ponad čas* (2015). Je podpredsedom Krajského Slovenského syndikátu novinárov a predsedom Odbočky Spolku slovenských spisovateľov v Trnave. Podieľal sa na viacerých kultúrnych a literárnych podujatí ako iniciátor, spoluorganizátor, či moderátor. Ešte pred nástupom do spomínanej riaditeľskej funkcie knižnicou dlhodobo spolupracoval, takže v knihovníckom prostredí mal roz-

hľad.

4. otázky pre nového riaditeľa Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave Ing. Pavla Tomašoviča

1. Prekvapilo Vás niečo po nástupe na post riaditeľa Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave?

Knižnicu vnímam ako vesmír s množstvom príbehov a skúseností, ktoré sú neustále výzvou pre hlbšie porozumenie. Do tohto vesmíru patria spisovatelia, tvorcovia a rozprávači príbehov, ale aj samotní čitatelia, zamestnanci knižnice a napokon tiež všetky vzájomné prepojenia a vzťahy, ktoré títo ľudia vytvárajú v širšom priestore mesta, kraja či štátu. Je to súhrn podnetov, uzlov i križovatiek, ktoré odzrkadľujú dynamiku života. Podobne je to aj s prekvapeniami, radosťami, smútkami či námahou. Nemá zmysel ich od seba oddeľovať. Sú znakmi života v pohybe, hľadania i poznávania. Kým sú, žijeme. Preto som rád, že v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave som stretol zanietých ľudí, ktorí nerezignovali na službu občanom, na hľadanie hĺbky a zmyslu vysloveného slova, ani na poznávanie sveta.

2. Aké sú Vaše priority v najbližšom období?

Popri bežnej každodennej službe, ktorú poskytujeme našim čitateľom a popri príprave mnohých literárnych a kultúrnych podujatí, ktoré plánujeme na budúci rok, dokončujeme v súčasnosti obnovu vstupnej brány a zábradlia. Od decembra rozbehneme vo vynovených priestoroch suterénu burzu kníh, ktorú chceme pravidelne ponúkať širšej verejnosti. V jeseni sme zrealizovali súťaž na rekonštrukciu herne v detskom oddelení a od začiatku roka nás čaká samotná úprava tohto početne navštevovaného a atraktívneho oddelenia knižnice. Výsledkom rekonštrukcie by malo byť začiatkom júna nové a krajšie prostredie pre spoločné čítanie, hry a súťaže našich detí. Pripravujeme aj návrh projektu letnej čítárne v knižničnej záhrade, ktorá by umožnila naplno využívať tento priestor počas celého roka. Súčasťou riešenia bude okrem vytvorenia zázemia pre rôzne podujatia aj premostenie cez Trnávku smerom k Ružovému parku. Takýmto spôsobom chceme sprístupniť priestory knižnice pre verejnosť a vytvoriť príjemné prostredie na čítanie, či na ďalšie aktivity knižnice pre všetky vekové kategórie. Začiatkom roka by sme našim čitateľom radi ponúkli i modernejšiu internetovú stránku, ktorá bude pútavým spôsobom prinášať informácie o činnosti knižnice, o možnostiach výpožičiek kníh, ale aj vytvárať živý priestor na komunikáciu, reflexiu či propagáciu knižničných aktivít. V rámci výchovno-vzdelávacieho programu chceme naďalej aj v ďalších rokoch ponúkať pre všetky stupne škôl diskusie so spisovateľmi, osobnosťami spoločenského a kultúrneho života, ako aj projekty, ktoré umožnia študentom lepšie čítať a rozumieť nielen knihám, ale i mediálnemu daniu okolo nás.

3. Môžete nám prezradiť svoje vízie do budúcnosti?

Mojou víziou je, aby Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave bola miestom orientácie a stability v množstve zrýchleného toku informácií, priestorom pre rozvíjanie kritického myslenia i získavania nových inšpirácií a živým podhubím pre komunitu všetkých vekových kategórií, ktoré tu nájdú svoje domovské prostredie. Formou spoločných stretnutí a diskusií, formou čítania a prezentovania nových kníh by som tu rád vytvoril zdravé podhubie pre kritické myslenie, poznávanie a formovanie osobnosti. Súčasne by som chcel prehĺbiť spoluprácu s ďalšími inštitúciami Trnavského samosprávneho kraja, teda s Divadlom Jána Palárika, Galériou Jána Koniarka, Západoslovenským múzeom a Trnavským osvetovým strediskom, aby sme aj spoločnými projektmi dokázali motivovať, inšpirovať i spájať čo najviac našich návštevníkov, poslucháčov, divákov a čitateľov.

4. Ako hodnotíte prvých 100 dní vo výkone funkcie riaditeľa Knížnice Juraja Fándlyho v Trnave?

Ak mám byť konkrétny, podarilo sa nám popri vyššie vymenovaných aktivitách, napríklad i zrealizovanie čiastočnej rekonštrukcie zábradlia a obnovu zámočnických, kováčskych konštrukcií na budove knižnice z dotácie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Všeobecne platí, že každý jeden deň, podobne ako každý jeden človek, či každá kniha sú výzvou pre naše myslenie, konanie a napokon aj pre reflexiu. Každý z týchto sto dní bol pre mňa nesmiernou výzvou a na jeho konci sa mi zdal príliš krátky na to, aby som dokonale využil všetky potenciálne prítomné možnosti. Napriek tomu si myslím, že bol dobrý každý jeden deň a rozpísaný román Knížnice Juraja Fándlyho považujem za skvelý román, ktorý má pred sebou ešte veľa pútavých a otvorených strán čakajúcich na zmysluplné zaplnenie. Dovolím si to tvrdiť vďaka tomu, že každý, kto v knižnici pracuje, i každý kto do nej vstupuje, prináša so sebou jedinečnú kapitolu, neoddeliteľnú súčasť príbehu, vlastné slová a riadky nasadenia, ochotu i pripravenosť pokračovať v dotváraní spoločného románu knižnice. Som vďačný za každý deň, keď môžem byť prítomný pri písaní tohto románu naplneného vzájomnou úctou, rešpektom, službou, komunikáciou a tvorbou.

Autori príspevkov: Lenka Medovčíková, Zuzana Fajnorová, Zita Perleczká, Helena Laczová, Andrea Sadloňová, Miriam Danková.

Za spoluprácu pri tvorbe príspevku ďakujeme Mgr. Lívii Kolekovej, PhDr. Helene Laczovej, Ing. Silvii Samekovej, Ing. Pavlovi Tomašovičovi a regionálnym metodičkám.

KNIHOVNÍCI NA CESTÁCH

Odborná exkurzia knihovníkov do Bratislavy

Knížnice i múzea s otvorenou náručou

Krajská pobočka Spolku slovenských knihovníkov a knižníc zorganizovala pre všetkých svojich členov odbornú exkurziu do Bratislavy, ktorá sa uskutočnila v stredu 25. septembra 2019. Zúčastnili sa jej napríklad knihovníci z Trnavy, Senice, Skalice či z Abrahámu. I moja mama a ja sme si toto pozoruhodné podujatie nenechali ujsť. Ráno sa obloha netvárila veľmi prívetivo, ale napokon nám urobila radosť a nepršalo.

Účastníci exkurzie sa do Bratislavy prepravili individuálne. O 9.00 hod. sme sa všetci stretli pred budovou Prírodovedného múzea na Vajanského nábreží č. 2. Prírodovedné múzeum má svoje sídlo v hlavnej budove Slovenského národného múzea (SNM). Okrem neho tam sídli aj riaditeľstvo SNM a odborná knižnica, ktorá je prístupná pre verejnosť. Stále expozície Prírodovedného múzea sa nachádzajú na druhom a treťom poschodí. Najprv sme zavítali do Knižnice SNM, kde sa nás ujala jej vedúca PhDr. Marta Čomajová. Porozprávala nám o SNM i o knižnici. SNM tvorí okrem riaditeľstva aj 18 špecializovaných múzeí. Jedným z nich je Prírodovedné múzeum. Stavba dnešnej hlavnej budovy SNM prebiehala v rokoch 1924 – 1928 podľa návrhu významného slovenského architekta Michala Milana Harminca. (Ten projektoval aj budovu bývalej Slovenskej hospodárskej banky, v ktorej dnes sídli Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave.) Knižnica SNM nemá právnu subjektivitu, je začlenená pod generálneho riaditeľa, tak ako napríklad aj archív a vydavateľstvo SNM. Je to ústredná knižnica siete múzeí a galérií SR. Môže sa pochváliť stotritisícovým fondom a využíva knižnično-informačný systém VIRTUA. Keďže knižnica sústreďuje publikácie z rôznych vedných oblastí, je to náročné na akvizíciu. Čitateľom, ktorí nie sú zamestnancami SNM, sa dokumenty požičiavajú iba prezenčne (do študovne). Ako mnohé knižnice, i táto

v súčasnej dobe zaznamenáva pokles návštevnosti. Stúpa však záujem o medziknižničnú výpožičnú službu a o zhotovovanie skenov. Čitateľmi sú hlavne študenti rôznych odborov, ako sú prírodné vedy alebo umelecké smery, ale tiež napríklad pracovníci Slovenskej akadémie vied. PhDr. Marta Čomajová umožnila účastníkom našej exkurzie navštíviť tri miestnosti, v ktorých sa nachádza depozit

a čitatelia tam nemajú prístup. V prvých dvoch sú uložené monografie, v tretej seriálové publikácie.

V Prírodovednom múzeu sme si prezreli s výkladom lektora paleontologickú expozíciu Príbeh života na Zemi. Oboznámila nás s dôležitými evolučnými zmenami a hlavnými zástupcami živočíchov a rastlín, žijúcimi v jednotlivých geologických obdobiach. Videli sme napríklad model dinosaura, ktorý kedysi žil vo Vysokých Tatrách. Svoje stopy zanechal v horninách starých približne 200 miliónov rokov. Zaujala nás i expozícia Biodiverzita Slovenska. Ohromil ma model vyše šesťmetrovej vyzy veľkej. Tieto obrovské ryby sa ešte začiatkom 20. storočia vyskytovali v Dunaji.

Program pokračoval v Múzeu židovskej kultúry. Je tiež súčasťou SNM a sídli v Zsigrayovej kúrii na Židovskej ulici č. 17. Lektorka Viera Kamenická najprv zaujímavo porozprávala o múzeu, o jeho budove a o histórii Židov v Bratislave. Ako povedala, Múzeum židovskej kultúry vzniklo v roku 1992. Dokumentuje duchovnú a hmotnú židovskú kultúru i holokaust na Slovensku.

Čo sa týka knižnice múzea, knihovníčka Kamila Fircáková prezradila, že prvé čísla v prírastkovom zozname pochádzajú z roku 1993. Vo fonde majú knihy, periodiká i tlače, spolu vyše 9 200 kusov. Sú nie len v hebrejčine, ale aj vo väčšine európskych jazykov, napríklad v poľskom, litovskom, ruskom, nemeckom, maďarskom či slovenskom. Knižnica využíva knižnično-informačný systém MaSK. Vytvárajú si elektronický katalóg, v súbornom katalógu majú v súčasnosti okolo 4 000 záznamov. Ročne majú okolo 300 výpožičiek a okolo 10 rešerší. Výpožičky sú väčšinou prezenčné, výnimku udeľuje riaditeľ. Čitateľmi

sú poslucháči vysokých škôl, pedagógovia vysokých škôl a záujemcovia z rozličných oblastí spoločenského života. Ľudia tu napríklad zvyknú hľadať informácie o svojich predkoch. Knižnica pripravuje aj rôzne výstavy. Najstaršími knihami v jej fonde sú súborné dielo Josepha Flaviana z roku 1514 (v latinčine) a kabalistická kniha z roku 1598 (v hebrejčine).

Viera Kamenická nás previedla výstavnými priestormi múzea. Vystavené predmety sa týkajú napríklad židovského náboženstva, významných životných

udalostí, vzdelávania či stravovania. Okrem iného sme sa dozvedeli, ako prebieha židovská svadba, a prezreli sme si malú miestnosť, zariadenú ako synagógu. Lektorka rozprávala veľmi odborne a pútavo, skutočne nás zaujala.

Po skončení výkladu sa exkurzia skončila a účastníci sa pobrali na cestu domov. Bol to veľmi príjemne a inšpiratívne strávený deň. Múzeá a ich knižnice nás prijali s otvorenou náručou a ukázali nám svoje skryté poklady. Už sa tešíme na ďalšiu exkurziu. Sme zvedaví, kam sa na budúci rok vyberieme.

Text: Ružena Šípková

Foto: archív KJF v Trnave

VZDELÁVANIE KNIHOVNÍKOV

Počas roka 2019 prebiehali v jednotlivých regiónoch porady pracovníkov verejných knižníc. Na dvoch poradách v rámci vzdelávania knihovníkov odznel príspevok Mgr. Ivany Gálusovej venovanej GDPR vo verejných knižniciach. Najdôležitejšie informácie z neho pani Gálusová prezentuje v nasledujúcom článku.

GDPR A VEREJNÉ KNIŽNICE

V roku 2018 nadobudol účinnosť zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov, ktorý sa významným spôsobom dotýka aj činnosti verejných knižníc. Verejné knižnice, ktoré majú právnu subjektivitu, sa už viac alebo menej s aplikáciou ustanovení tohto zákona do svojej praxe vysporiadali. V niektorých oblastiach zostali aj „otvorené otázky“, s ktorými sa ešte budú musieť popasovať. O niečo horšia situácia je v knižniciach, ktoré právnu subjektivitu nemajú, a zodpovednosť za ochranu osobných údajov nesie štatutár (obec alebo kultúrne stredisko). Problém spôsobuje najmä neznalosť knižničnej legislatívy, prípadne odmietanie faktu, že knižnica spracúva osobné údaje. Úsek metodiky a koordinácie knižničných činností KJF v Trnave počas metodických návštev systematicky informuje aj o legislatíve, ktorá je pre činnosť mestskej alebo obecnej knižnice základom. Napriek tomu sa však stáva, že zriaďovateľ pri tvorbe systému ochrany osobných údajov na knižnicu „zabudne“. Aj z tohto dôvodu je potrebné, aby knihovníci mali aspoň základnú vedomosť o legislatíve upravujúcej činnosť knižnice, poznali súvislosti a vedeli zriaďovateľa informovať, prípadne vedeli odkomunikovať problematiku smerom k zriaďovateľovi, ale aj k návštevníkom knižnice.

Základným legislatívnym dokumentom, o ktorý sa knižnice môžu oprieť, je zákon č. 126/2015 Z. z. o knižniciach, ktorý zahŕňa paragrafy priamo súvisiace s ochranou osobných údajov. V praxi knižníc ide o zákon, ktorý je v pozícii

„osobitného zákona“, čo znamená, že tento zákon môžeme použiť ako právny základ spracovania osobných údajov pre niektoré účely, alebo inak povedané pre činnosti knižnice, ktoré sú v zákone uvedené. V súvislosti s touto problematikou sú pre nás najdôležitejšie paragrafy 9, 16 a 18.

Paragraf 9 odsek 2 definuje úlohy obecnej a mestskej knižnice (ďalej budeme používať v tomto význame termín „verejná knižnica“). V súvislosti s ochranou osobných údajov sú pre nás dôležité najmä:

písm. b) poskytuje knižnično-informačné služby

písm. c) organizuje a uskutočňuje komunitné, kultúrno-spoločenské a vzdelávacie aktivity

Pre činnosť knižníc je veľmi významný paragraf 16 v ods. (I), ktorý uvádza, že „*knižnično-informačné služby, ako súčasť práva na informácie sú službou vo verejnom záujme*“.

V ďalšej časti definuje, čo patrí do pojmu „knižnično-informačné služby“. V praxi verejných knižníc je asi najdôležitejšie písmeno *a) výpožičky knižničných dokumentov v knižnici (prezenčné) a mimo knižnice (absenčné) a prístup ku knižničnému katalógu a tiež písmeno h) organizovanie kultúrnych podujatí, výchovno-vzdelávacích podujatí a kurzov*.

Ako „účel spracúvania“ odporúčame používať formuláciu „*poskytovanie knižnično-informačných služieb*“, čo nám v budúcnosti umožní modifikovať rozsah poskytovaných služieb bez potreby meniť interné dokumenty upravujúce ochranu osobných údajov v knižnici.

V paragrafe 18 sú zadefinované práva knižnice, významným pre problematiku ochrany osobných údajov je *písmeno a), kde je uvedený rozsah osobných údajov, ktoré je knižnica oprávnená spracovávať na účel poskytovania knižnično-informačných služieb*, to znamená, že na tieto osobné údaje nie je potrebný súhlas dotknutej osoby.

Mimoriadne diskutovanou je problematika vyhotovovania fotografií z podujatí a ich zverejňovanie. Tento problém je vysvetlený na stránke Úradu na ochranu osobných údajov, v časti „*Často kladené otázky k fotografovaniu a audiovizuálnym záznamom*“.

V novembri sa uskutočnila porada knihovníkov verejných knižníc okresov Hlohovec, Piešťany a Trnava, v rámci ktorej bola odprezentovaná aj táto problematika. Celú prezentáciu nájdete na našej webovej stránke www.kniznicatrnavas.sk v sekcii „Pre knižnice“.

Text: Ivana Gáľusová, KJF v Trnave

Z NAŠICH KNIŽNÍC

Tri výročia

Slovensko si v tomto roku pripomínalo tri významné udalosti svojej histórie. Prvou bolo 100. výročie smrti Milana Rastislava Štefánika, druhou 75. výročie SNP a treťou 30. výročie Nežnej revolúcie.

Galantská knižnica usporiadala k týmto výročiam prednášky určené pre stredoškolskú mládež. Prvé dve boli organizované pre študentov Gymnázia Janka Matúšku v Galante a tretia pre študentov Združenej strednej školy obchodu a služieb v Galante. Galantská knižnica spolupracovala na týchto podujatiach s Ústavom pamäti národa v Bratislave a na prednášky pozvala jeho historikov. Prednášky o M. R. Štefánikovi a SNP viedol PhDr. Tomáš Klubert, PhD. a o Nežnej revolúcii

Mgr. Peter Jašek, PhD. Obidvaja páni viedli svoje prednášky veľmi pútavou formou, ktoré boli doplnené obrazovým materiálom. Použili vo svojich prednáškach aj menej známe fakty o udalostiach, čím zaujali svoje publikum. Študentov témy zaujímali a na záver položili lektorom veľa otázok a pripomienok.

Podujatia sa konali v priestoroch renesančného kaštieľa 21. 5. 2019, 24. 9. 2019 a 26. 11. 2019.

Prednášky z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektu.

Text: Zuzana Fajnorová, GK

Foto: archív GK

Mestská knižnica Holíč

Pohľad do histórie:

Na podnet prijatia Zákona o verejných knižniciach č. 430/199 Sb. zo dňa 22. júla 1919, bola i v Holíči 16. 1. 1923 zriadená Obecná verejná knižnica s počtom 90 zväzkov, ako prvá v okrese. Plnila tiež funkciu školskej knižnice. Z počiatku sídlila v zasadačej miestnosti Obecného domu, potom v čitárni Miestneho odboru Matice slovenskej, od roku 1956 sa Miestna ľudová knižnica nachádzala

v budove rímsko -katolíckej fary.

Knížnica vlastnila 5950 kníh, z toho 1823 kusov odborných kníh a 4127 beletrie. Mala i vlastnú čítareň. Svojou aktivitou obdržala 2. miesto v celokrajskom meradle. Knihy sa požičiavali v prvých rokoch fungovania raz do týždňa, neskoršie tri razy do týždňa. V roku 1957 bola otvorená už 6 hodín denne. Čítareň musela byť v roku 1958 zrušená, nakoľko prírastky kníh boli veľké a knihy nemali byť kde uložené. Od Matice slovenskej získala titul „Vzorná ľudová knižnica“.

Od roku 1960 bola knižnica otvorená denne od 10,00 do 18,00 hod. V tých rokoch počet kníh vzrástol až o 9000 zväzkov. V roku 1964 patrila knižnica medzi najlepšie v okrese.

Sťahovanie do priestorov ľudovej školy prebehlo v roku 1967. V roku 1975 však bezpečnostná kontrola ONV Senica dala návrh na zatvorenie knižnice pre úplne nevyhovujúce podmienky budovy, ktoré bola v dezolátnom stave. Po znovuo tvorení knižnica v roku 1977 znovu obhájila titul „Vzorná ľudová knižnica“, ktorá jej zapožičalo Ministerstvo kultúry SSR na obdobie do konca roku 1981. Knižnicu však neminuli aj ďalšie sťahovania.

Rok 1989 posunul knižničnú prácu do novej etickej roviny. Jednotná sústava knižníc sa rozpadla, zrušili sa oddelenia politickej literatúry a centralizovaný nákup. Knižnica patrila vtedy pod Mestský úrad v Holíči. V roku 2003 sa stala súčasťou príspevkovej organizácie mesta Holíč - Centra kultúry a športu. Od roku 2008 sa Mestská knižnica zriaďuje ako organizačná zložka Oddelenia kultúry a športu Mestského úradu Holíč.

Od roku 2007 je presťahovaná na Kollárovej ulici v bývalej základnej škole.

Rok 2019 sa niesol v znamení rôznych podujatí, bohaté na udalosti bolo najmä jarné obdobie. V rámci mesiaca knihy v knižnici prebehlo množstvo akcií, či na podporu čítania alebo len tak pre zábavu. V Týždni slovenských knižníc sme mali „Bonusový týždeň“ – zľavnené zápisné pre stálych i nových čitateľov. Pre predškolačkov bolo pripravené zábavné dopoludnie s rozprávkou „Ako išlo vajce na vandrovkú“, štvr-

táci zo ZŠ a žiaci ŠZŠ sa dozvedeli „Ako vzniká kniha“. Dospelých čitateľov zaujala motivačná výstava kníh pod názvom „Minulosť, súčasnosť, budúcnosť...“. V tomto mesiaci prebehol už 6. ročník čitateľskej súťaže pre prvý stupeň ZŠ pod názvom „Kráľ čitateľov 2019“. Začiatkom apríla sme na cestu k čitateľovi vypravovali posypaním zrní korenia najnovšiu knihu holičského literáta Fera Rajeca: „René, Richard, ja a Rudolf“. Ide o tragikomický román zo súčasnosti. Slávnostné podujatie sa konalo v priestoroch Zámockej vinárne. V priestoroch mestskej knižnice sa v tom období uskutočnili dve besedy so senickou rodáčkou Gabrielou Beregházyovou, spoluautorkou knihy „Slovensko: Legenda

lipy“. Kniha skúma zákutia zabudnutého symbolu a ikonografie slovenského národa. Besedy sa zúčastnili žiaci 8. ročníka ZŠ a študenti z SOŠ J. Čabelku v Holiči. Koncom mesiaca sa v Kultúrno – osvetovom centre v Holiči uskutočnila prezentácia knihy Margaréta biela. Podujatie pripravilo Mesto Holič v spolupráci s Mestskou knižnicou a bolo určené najmä pre mladú generáciu. Margaréta biela je príbehom Holičanky Heleny Weinwurmovej, ktorá sa 27. marca 1942 ocitla spolu so 703 mladými dievčatami v druhom slovenskom transporte do Osvienčimu. Texty citlivo spracovala Petra Nagyová, ktorá bola spolu s Petrom Weinwurmom hosťami podujatia. Naša knižnica úzko spolupracuje s mestom. Každoročne v spolupráci s Oddelením dotačnej politiky Mesta Holič vypracúvame projekty podporujúce prácu knižníc v SR. V posledných rokoch sme boli v získavaní dotácií úspešní a nie je tomu inak ani v tomto roku. Projekt Kvalitou a modernizáciou bližšie k čitateľovi, týkajúci sa technického vybavenia bol podporený z Fondu na podporu umenia sumou 2500 €. Z tohto projektu sa zakúpili nové knižné police, knižné stojany, stojany na časopisy, wifi, kreslá, stolík a nové monitory k počítačom, ktoré budú slúžiť čitateľom, ako aj pracovníckam mestskej knižnice. Druhý projekt Čítanie nám pomáha bol podporený sumou 1 500 €. V tejto hodnote pribudli do knižného fondu knižné novinky, či už z beletrie alebo odbornej literatúry pre všetky vekové kategórie. Tešíme sa, že naša knižnica nie je stagnujúcou inštitúciou, ale pomocou projektov sa môže rozvíjať a tak hodnotne prispievať k osobnému rastu používateľov našej knižnice.

Text: Hana Zeithamlová, Mestská knižnica Holič

Foto: archív Mestská knižnica Holič

Jeseň v znamení histórie

Ak sa obzrieme za činnosťou našej Záhorskej knižnice v posledných mesiacoch, musíme konštatovať, že téma histórie v nej mala jednoznačne prioritu.

Koncom septembra ju odštartovalo prvé podujatie v rámci nového cyklu *Mosty k senickej minulosti* s názvom *Staré stromy v Senici*. S Dankou Ševčíkovou z o. z. KOZEL a Michalom Kuzmom,

jedným z najlepších arboristov na Slovensku, sme spoznávali životné osudy viac ako 100-ročných stromov. Pýtali sme sa a hľadali odpovede na otázky: Akú cenu majú pre nás staré stromy? Môžeme ich nahradiť novými? Sme my ako obyvatelia mesta tolerantní k starším drevinám? Aká budúcnosť čaká staré senické stromy? Na piatok 25. októbra sme pripravili slávnostné vyhodnotenie 11. ročníka súťaže *Kniha Záhoria 2018*. O poradi rozhodlo celkovo 1 221 hlasov, z toho 958 čitatelia odovzdali prostredníctvom samostatného webu *Kniha Záhoria 2018*. Víťazom sa stala monografia *Šaštín-Stráže* autora Štefana Ovečku, ktorú podporilo 349 čitateľov. 460-stranovú publikáciu uviedlo mesto Šaštín-Stráže do života na jeseň 2018 pri príležitosti osláv 800. výročia prvej písomnej zmienky.

Predposledný októbrový deň pokračoval ďalším stretnutím cyklu *Mosty k senickej minulosti*. Zmenili sme tému i prostredie: Tentoraz sa slova ujal MVDr. Pavol Gašpar, aby porozprával o veterinárnych službách v Senici počas uplynulého storočia. Hovorilo sa o vývine veterinárstva od uhorských zákonov, ale najmä o ľuďoch, ktorí sa zaslúžili o rozvoj veterinárnych služieb v Senici a na Záhori.

V piatok 8. novembra 2019 sme si v Záhorskej galérii Jána Mudrocha prostredníctvom veršov pripomenuli 100. výročie narodenia Jozefa Bánskeho, rodáka z Kunova, ktorý za sebou zanechal výraznú stopu v oblasti literárnej vedy, bibliografie a prekladateľstva. Súčasťou spomienky na Jozefa Bánskeho je čerstvo vydaný zborník *Môj Bože, pozri v kraje naše...* Zborník vydala Zá-

horská knižnica s finančnou podporou Mesta Senica a Poľského inštitútu v Bratislave. Na organizácia podujatia sa spolupodieľala Záhorská galéria Jána Mudrocha Senica.

Výpočet podujatí s témou histórie však nekončí, pretože 18. novembra sme úspešne zavýšili jesenné stretnutia so žiakmi II. stupňa základných škôl pri makete historického námestia Senice. V rámci cyklu *Mosty k senickej minulosti* im lektori Ján Peter a Ján Hromek trpezlivo približovali život v minulosti. Mnohí – a neplatí to len pre deti – boli prekvapení, čo všetko sa v Senici udialo, kto v Senici žil či pracoval, a aké stopy tu pre nás zanechali. Pretože aj keď to nie je zjavné na prvý pohľad, Senica má bohatú históriu, o ktorej sa oplatí niečo dozvedieť.

Pod názvom *Máte radi Senicu?* sme pre žiakov II. stupňa základných škôl pripravili dvojkolovú súťaž o histórii, osobnostiach a súčasnosti Senice. Využili sme prirodzené detské vlastnosti ako zvedavosť a súťaživosť v prospech cieľa: prebudíť záujem o mesto, v ktorom žijeme, predstaviť ho ako zaujímavé miesto, o ktorom sa oplatí niečo vedieť. Prvé kolo spočívalo v individuálnom testovaní žiakov prostredníctvom online testu, ktorý sme vytvorili len a len pre túto súťaž. Druhé kolo – už finálové – sa uskutočnilo 19. novembra 2019 v Dome kultúry. Podujatie finančne podporila

Nadácia ZSE.

K téme 30. výročia Nežnej revolúcie bola v odbornom oddelení našej knižnice sprístupnená výstavka *Zakázaná literatúra*, výstavka kníh o novembrových udalostiach roku 1989 a pre študentov stredných škôl sme pripravili podujatie *Nežná čierna*, na ktorom mali možnosť prostredníctvom čerstvo vydaného komixu *Čierna oslava* a pripraveného programu zažiť atmosféru tohto obdobia. Zatiaľ poslednou zrealizovanou akciou s témou histórie bola beseda pod názvom - *Slovenský hodváb*. Čo znamenal pre naše mesto?

Ján Peter a Jánom Hromek, autori novej publikácie *Lesk a mat hodváb* v Senici, predstavili históriu tohto významného podniku, ktorý ovplyvnil život celého mesta a bez

ktorého by Senica nebola tým, čím dnes je.

Pred sebou máme ešte posledné veľké podujatie tohto roka, a to slávnostné vyhlásenie výsledkov XXXIII. ročníka Literárnej Senice Ladislava Novomeškého 2019. Aj ono už má historicky významný vek, oslavuje práve Kristove roky.

Čo prinesie budúci rok uvidíme, s projektom Mosty k senickej minulosti miemime naďalej pokračovať.

Text: Andrea Sadloňová, Záhorská knižnica v Senici

Foto: Samek, archív Záhorskej knižnice v Senici

Knižnica na kúpalisku

V živote dnešných knižníc je dôležitou úlohou aj tzv. zviditeľňovanie, t.j. vedieť sa predať na „trhu“ iných vábivých programov, či technických vymožeností. Preto sa rozhodla Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede navštíviť riaditeľa Thermalparku v Dunajskej Strede, aby sa dohodli na akejsi forme propagovania činnosti knižnice v ich areáli.

Pri stretnutí vysvitlo, že obe strany majú podobné predstavy, tak sa plány spojili v jeden. Na prvom a druhom poschodí hotela Thermalpark sa zriadili dve tzv. zdieľané knižnice. Ubytovatelia sa môžu zabaviť čítaním aj v prípade, ak si svoju knižku zabudli doma, alebo si ju už prečítali. Dokonca si vypožičanú knihu zo zdieľanej knižnice môžu zobrať domov (ak ju ešte neprečítali celú) a na jej miesto založiť na policu tú svoju, už dočítanú.

Vedenie hotela zakúpilo police a naša knižnica darovala Thermalparku 140 zväzkov kníh, rôzneho žánru pre deti i dospelých.

Text: Helena Laczová, Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede

Foto: archív Žitnoostrovej knižnice v DS

Môj život s hudbou

Od roku 2017 sa v hudobnom oddelení Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave pre žiakov základných škôl začal realizovať cyklus podujatí Môj život s hudbou.

Cieľom stretnutí je prezentovať žiakom mladých hudobníkov, ich talent a blízky vzťah k hudbe. Každý pozvaný hudobník obohatí stretnutie svojou hrou na hudobnom nástroji. Stretnutia sa konajú 3krát do roka.

Prvé stretnutie sa konalo v apríli a žiakom základnej školy sa predstavil klavirista a organista Lukáš Harant, v tom čase študent Gymnázia A. Merici v Trnave. Žiaci sa od Lukáša dozvedeli, že svojou hrou chce prinášať radosť iným ľuďom a už štyri roky hrá aj na organe. Prítomní si vypočuli v jeho podaní klavírne skladby

J. S. Bacha, F. Schopina a C. Debussyho. Na záver si všetci zaspievali ľudovú pieseň v sprievode klavíra.

Druhé stretnutie sa konalo začiatkom júna a v hudobnom oddelení sme privítali klaviristku a čembalistku Luciu Ševečkovú, čerstvú absolventku magisterského štúdia VŠMU v Bratislave. Lucia svojou hrou rada pomáha iným a tento cieľ realizuje prostredníctvom vystúpení na benefičných koncertoch. Na tomto stretnutí zazneli klavírne skladby J. S. Bacha, L. van

Beethovena, Rachmaninova, J. Haydna a na záver zahrala aj svoju vlastnú klavírnú skladbu.

Október bol mesiacom emotívneho stretnutia, na ktorom mali žiaci jedinečnú príležitosť zoznámiť sa s nevidiacimi hudobníkmi, huslistom Viktorom Knapom, žiakom základnej školy a klaviristom Viktorom Radošovským, predškolákom, pre ktorého bolo vystúpenie premiérou a svoje hudobné nadanie predstavil prostredníctvom skladieb J. S. Bacha – „Ária“, Vladimíra Godára – „Jarné kvietky“, Jura-ja Hatríka – „Načos' ma mamička“ a pásmom krátkych skladieb „Maličká som“, „Dážď“, „Uspávanka“, „Sláviček“. Huslista Viktor Knap precítene zahrál na husliach skladby A. Dvořáka „Humoresku“, F. Kreislera „Melodie“ a A. Vivaldiho „Štyri ročné obdobia: Zima“. Prítomným porozprával o svojej hre na klavíri nevidiaci knihovník PhDr. Július Bartek.

Vo februári 2018 sa žiakom predstavili talentované klaviristky Mária Benová a Zuzana Reiffersová, ktoré hrali štvorručne. Mária študuje Bilingválne gymnázium Jána Hollého v Trnave a Zuzana je študentkou Gymnázia A. Merici v Trnave. Obidve hudobníčky získali množstvo ocenení na rôznych súťažiach.

V máji navštívil hudobné oddelenie Tomáš Köppl, študent Konzervatória v Bratislave, odbor skladba a dirigentstvo. Ako správny pedagóg si priniesol aj dirigentské paličky, aby si žiaci lepšie vedeli predstaviť náročnú prácu dirigenta.

Tomáš hrá na klávesy v skupine Impaco Trio, je to projekt troch mladých muzikantov, ktorí spoločne vytvárajú fúziu žánrov jazzu, popu, filmovej a klasickej hudby.

Posledným hosťom cyklu Môj život s hudbou v roku 2018 bol producent a gitarista Martin Molnár, študent bakalárskeho štúdia učiteľstva anglického jazyka a hudby na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Zaujíma sa o elektronickú hudbu a hrá v kapele Gemini, ktorej repertoárom je írská a keltská hudba. Prostredníctvom trnavskej kapely White Melon hrajúcej elektroswing, mal Martin možnosť odohrať koncerty nielen na Slovensku, ale aj v Česku, Rakúsku a Nemecku. Stretnutie bol obohatené o jeho gitarové skladby a spev. Na záver poprial žiakom, aby objavili veľa hudby a vďaka nej spoznali dobrých ľudí.

V roku 2019 hudobné oddelenie v marci privítalo talentovanú bubeníčku, víťazku súťaže Česko Slovensko má talent 2018 Nikoletu Šurinovú. Na úvod zaznela skladba „Wake Me up“ od Aviciho vo verzii 2Cellos a Nikoleta všetkých presvedčila o svojom talente, nadšení, radosti a energii, ktorú rozdáva pri hraní na bicie. Jej veľkým zážitkom bolo prijatie do najväčšej bubeníckej skupiny sveta Rockin'1000 a v lete 2018 mala jedinečnú príležitosť zahrať si s 300 bubeníkmi, ktorí pochádzali zo všetkých kútov sveta 18 skladieb na dvojhodinovom koncerte vo Florencii. Dvanásťročná bubeníčka na svojom YouTube kanáli „Nikoleta Drummer“ svojim fanúšikom odovzdáva radosť, ktorú prežíva pri hraní.

Májové stretnutie v hudobnom oddelení v rámci cyklu Môj život s hudbou bolo zaujímavé tým, že na ňom vystúpili známe speváčky dua Ukitas, ktoré hrajú na ukulele a na klavíri. Talentované hudobníčky Nikola Benedikovičová a Terézia Gregušová priniesli slnko, radosť a rytmus španielskych piesní. V marci 2018 sa zúčastnili Európskeho dňa v Káhire, kde reprezentovali Slovensko svojím spevom a oblečením, ktoré zdobili ľudové výšivky. Žiaci mali možnosť spoznať netradičný hudobný nástroj ukulele a zahrali aj pieseň na želanie

„Somewhere over the rainbow“. Všetkým popriali, aby mali radosť z hudby. Poslednou talentovanou hudobníčkou v roku 2019, ktorá navštívila hudobné oddelenie, bola študentka klavíra a flauty Konzervatória v Bratislave Magdaléna Remenárová. Žiakom predstavila flautu, na ktorej zahrála známe skladby Pergolesiho „Koncert G-dur“ a Gounoda „Ave Mariu“. Na klavíri zahrála skladby od F. Chopina. Magdaléna Remenárová popri štúdiu učí na ZUŠ v Bratislave a v materskej škole. Získala veľa ocenení a v roku 2016 dostala od primátora Mesta Trnava Cenu za mimoriadne výsledky v hre na klavíri. Žiaci sa dozvedeli, kto je korepetítor, pretože niekoľko rokov bola korepetítorkou detského orchestra. Všetky stretnutia cyklu *Môj život s hudbou* boli pre žiakov veľmi obohacujúce, inšpirujúce a povzbudzujúce. Dozvedeli sa veľa nových informácií a mali možnosť si vypočuť skladby v prevedení rôznych hudobných nástrojov a dozvedieť sa niečo nové. Tešíme sa na ďalších talentovaných hudobníkov, ktorí do hudobného oddelenia Knížnice Juraja Fándlyho v Trnave v budúcnosti prídu a potešia nás svojou hrou.

Text: Alena Vozárová, KJF

Foto : archív KJF

Po krásach Slovenska s Máriou Nerádovou

Návštevníci Mestskej knižnice mesta Piešťany si môžu od 18. októbra 2019 pozrieť výstavu slovenskej výtvarníčky a ilustrátorky Márie Nerádovej s názvom *Podme objavovať Slovensko*, ktorá vznikla na motívy rovnomennej knihy. Tá, ako nám prezradila autorka, vznikla nasledovne: *„Prvotná idea bola, že mi u nás chýbal taký knižný počín pre najmenšie deti o Slovensku, s ktorým by sa mohli stotožniť deti do 6 rokov. Keď som bola malá a nevedela som ešte čítať, veľmi rada som trávila čas nad knihami, v ktorých boli veľké hľadacie obrázky. Ja som mala Veľký obrázkový slovník Richarda Scarryho, nad ktorým som zvykla sedieť hodiny a povedala som si, že niečo takéto by som chcela priniesť dnešným deťom, aby mohli pozažívať podobné veci.“*

Výstava má predovšetkým vzdelávací charakter – nielen, že zaujímavou formou obohacuje vyučovanie, ale žiakom hravou formou ponúka aj nové poznatky. Pozostáva z veselých a farebných veľkoplošných ilustrácií, ich detailov a ručne písaného textu koncipovaného ako cestovateľský denník. Návštevníci výstavy môžu spoločne s prasiatkom Oliverom – ich sprievodcom, cestovať po mestách, pamätihodnostiach či prírodných lokalitách a svoje zážitky si zapisovať. Aký program ich čaká? Navštívia Bratislavu, balónom preletia ponad Tatry do Banskej Štiavnice a Banského múzea, v Martine sa poprechádzajú po Múzeu slovenskej dediny, z rebríka spoznajú krásy Slovenského raja, posedia si pri Liptovskej Mare a na-

vštvia jaskyňu či Spišský hrad. Špeciálne pre piešťanskú knižnicu pripravila Mária Nerádová aj expozíciu o piešťanských kúpeľoch, v ktorej sa spomínajú svetoznáme atribúty Piešťan - liečivé bahno, Kolonádový most a Barlolámač. Mária Nerádová nám prezradila, prečo sú jej Piešťany také blízke: „Moja rodina je čiastočne z Piešťan, takže to tu poznám veľmi dobre. Babička pracovala v piešťanských kúpeľoch a cez prázdniny sme boli vždy umiestnené v bazéne Balnea Esplanady. Výber Piešťan bol teda naozaj trochu osobný.“

K výstave realizuje knižnica okrem komentovaných prehliadok a literárno-tvorivých workshopov aj sprievodné podujatia, v rámci ktorých vhodnou formou predstavuje deťom literárne texty o ďalších zaujímavostiach Slovenska aj prostredníctvom kníh iných autorov - Zuzany Bodovej, Igora Váleka, Štefana Nižňanského, Renáty Matúškovej a ďalších.

Na výtvarno-priestorovom riešení výstavy, technickej stránke a ilustráciách spolupracovali Mária Nerádová, Kristína Hrončeková, Ďuro Balogh a na jej samotnej realizácii sa podieľali Juraj Žilinčár a Martin Žilinčár.

Návštevníci si ju môžu pozrieť do 31. decembra 2019.

Text: Matúš Nižňanský, Mestská knižnica mesta Piešťany

Mestská knižnica Hlohovec

.....A máme to hotové! Predstavujeme Vám finálnu tohtoročnú podobu modernizácie knižnice. Je až neuveriteľné, čo sa nám za 2,5 roka podarilo. Ešte nedávno by sme si netrúfali vysloviť, že naša knižnica bude svetlá, čistá, moderná, farebná a zariadená kvalitným, novým nábytkom. Obrovské ĎAKUJEME patrí v prvom rade Fondu na podporu umenia za dotáciu vo výške 4 000,- €. V knižnici venujeme mimoriadnu pozornosť deťom a mládeži a práve toto bolo jedným zo základných podnetov aby sme sa uchádzali o podporu v grantovej výzve FPU. Deti citlivejšie vnímajú svoje prostredie a to nielen z hľadiska funkčnosti, ale aj jeho estetickú stránku. Zaradili sme sa medzi úspešných žiadateľov a získali finančnú podporu. Cieľom projektu bolo prilákať do knižnice väčší počet detí, ktoré sa budú u nás cítiť príjemne a budú mať aj možnosť využiť svoje kreatívne nápady pri tvorivých dielňach. Vytvorením kútika pre teenagerov v čítarni sme poskytli deťom možnosť tráviť u nás čas medzi vyučovaním a krúžkami, či

už čítaním kníh, časopisov alebo písaním úloh. Týmto posielame poďakovanie aj našim bývalým riaditeľom - Márii Landlovej, ktorá nás našla sedieť na párajúcich sa a dolámaných chemlónových a koženkových stoličkách za starým stolom a bez jedinej skrine na osobné veci (čo využili aj zloději), zalomila rukami a okamžite začala s vypratávaním a maľovaním. Riaditeľ Richard Kučera pokračoval v začatom a v ďalšom roku zo starej kancelárie vznikla moderná čítareň. Náučné oddelenie s beletriou dostali súčasný vzhľad.

Ďakujeme p. Ivane Gálusovej z Knížnice J. Fándlyho v Trnave za metodickú pomoc pri písaní projektov a ochotu vždy po-

môcť. Taktiež zamestnancom MKC za pomoc pri upratovaní, tapetovaní, vymaľovaní čítarne, vyvážaní nábytku na zberný dvor (o nemalo konca), montovaní nových regálov v náučnom oddelení a prenesení všetkých kníh zo starých polic do nových. Ďalej pri vykladaní a balení kníh na burzách. Boli to fyzicky a časovo náročné práce a veľakrát aj vo svojom voľnom čase. Vďaka patrí aj interiérovej dizajnerke p. Valike Hubnerovej, ktorá robila vizualizáciu projektu a dôkladne sme zväžili, aby každý kus nábytku mal využitie. Pre nás je odmenou pracovať v peknom prostredí s novými knihami - za ne ďakujeme zriaďovateľovi - MsÚ a FPU. Svojou návštevnosťou na podujatiach ste nás presvedčili, že moderné prostredie je pre čitateľa dôležité. Do konca augusta sme zaznamenali takú návštevnosť (aj vďaka letným podujatiam) ako za celý rok 2018. Ďakujeme!

Text: Nicole Vajgelová, MsKC – knižnica Hlohovec

Foto: archív MsKC – knižnica Hlohovec

Miesto vedomostí: voláš sa knižnica?

Tento názov, hodný uváženia niesla odborná konferencia zorganizovaná Spolkom maďarských knihovníkov na Slovensku. Seminár sa usporiadal pri príležitosti

20. výročia založenia a pôsobenia spolku, a konal sa 25. - 27. septembra tohto roka. V úvode 3-dňového stretnutia sa zvolala slávnostná, jubilejná porada vedenia. Záverečný deň patril príjemnému oddychu a slúžil aj na vybudovanie a spevnenie vzájomných kontaktov. Knihovníci – kolegovia navštívili Galériu Ernesta Zmetáka, Knižnicu Antona Bernoláka a tiež Múzeum Jána Thaina, to všetko v Nových Zámkoch, v meste, ktoré na vynikajúcej úrovni hostilo celú konferenciu.

Z hľadiska záujmu širokej odbornej a laickej verejnosti sa najväčšiemu úspechu tešil prostredný deň rokovania.

Priestor dostali domáci aj zahraniční knihovníci, ktorí vystúpili so svojimi fundovanými príspevkami. Pozvaní maďarskí knihovníci prízvukovali nutnosť držania kroku s dobou. Za veľmi dôležitú úlohu knižnice definovali potrebu informovať, integrovať aj inšpirovať návštevníkov. Knižnicu treba neustále rozvíjať a rozširovať horizonty jej poslania. Urgentný problém je aj výchova erudovaných pracovníkov, aby povolanie knihovníka dostalo prestíž skutočného povolania, aj s možnosťou osobného a finančného rastu.

Slovo padlo aj o kontinuite všestrannej, cezhraničnej spolupráce knihovníkov. Domáci odborníci zo Svodínu, Nových Zámkov a Šamorína prezentovali úspešnosť vlastných organizácií, upozornili na zaujímavé nápady a postupné prebudovanie knižníc na moderné kultúrne a voľnočasové centrá.

Po odznení poslednej prednášky nasledovala technická pauza. Slávnostný večerný program aj s kultúrnou vložkou odštartovalo odovzdávanie ocenení, vo forme pamätných listín, pre inštitúcie a jednotlivcov, ktorí svojou dlhoročnou prácou a oddanosťou prispievali a neustále prispievajú k pozdvihnutiu knihovníckeho povolania a knihovníctva všeobecne. Medzi laureátov sa dostala aj naša dlhoročná kolegyňa Mgr. Judita Kontárová, bibliografka Galantskej knižnice. Touto cestou jej gratulujeme k vyznamenaniam a prajeme ešte ďalšie úspešné roky pôsobenia.

Text: Zita Perleczká, Galantská knižnica v Galante

Foto: archív GK

KNIŽNICA MLADÝM

Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave pod týmto názvom pripravila pre študentov trnavských stredných škôl cyklus besied, prednášok a stretnutí s odborníkmi a zaujímavými hosťami.

Prvý program sa konal v marci v spolupráci s Literárnym informačným centrom v Bratislave pod názvom Žiť svoju báseň. Pod týmto názvom vyšla v minulom roku kniha rozhovorov autora Jána Štrassera, ktorá vypovedá o živote a diele básnika Ivana Štrpku od jeho detstva, literárnych začiatkov, vzniku dnes už legendárnej básnickej skupiny Osamelí bežci, až dodnes. Keďže básnik Ivan Štrpka bol hosťom programu, svoje spomienky a názory prezentoval osobne. Moderátorom programu bol redaktor Oliver Rehák, ktorý ho v rozhovore skvele dopĺňal.

V júni si študenti Strednej priemyselnej školy dopravnej a študenti Strednej zdravotníckej školy v Trnave pozreli v čítárni Knížnice Juraja Fándlyho v Trnave zaujímavý dokumentárny film o živote a diele Milana Rastislava Štefánika. Nový pohľad na tohto veľikána doby sa usiloval zachytiť v dokumente historik Michal Kšíňan z Historického ústavu SAV. Predstavil aj svoju knihu o M. R. Štefánikovi, v ktorej sa nachádzajú kópie historických dokumentov, ktoré si čitateľ môže vybrať a pozrieť. Pri spracúvaní materiálu do publikácie autor vychádzal zo svojho archívneho výskumu a dobových spomienok.

15. mája 2019 sa študenti Gymnázia Angely Merici v Trnave a študenti Strednej zdravotníckej školy v Trnave dozvedeli, ako to vlastne bolo s pomenovaním mesta Trnava. Do tajomstiev názvov a pomenovaní prítomných uviedol doc. Juraj Hladký, vedúci Katedry slovenského jazyka a literatúry na Pedagogickej fakulte TU v Trnave. Študenti sa dozvedeli, že názov ich mesta je starobylý, a že súvisí so starým slovným základom trn. Málokto z prítomných vedel, že našim priezviskám predchádzali prímená - prídavky k vlastným menám a z nich vznikali neskôr priezviská. Študenti sa presvedčili, že štúdium slovenského jazyka má svoje tajomstvá a čaro.

Dňa 18. septembra 2019 si študenti Strednej športovej školy Jozefa Herdu v Trnave a študenti Strednej priemyselnej školy v Trnave vypočuli prednášku o priebehu SNP. Zaujímavý uhol pohľadu na Slovenské ná-

15. mája 2019 sa študenti Gymnázia Angely Merici v Trnave a študenti Strednej zdravotníckej školy v Trnave dozvedeli, ako to vlastne bolo s pomenovaním mesta Trnava. Do tajomstiev názvov a pomenovaní prítomných uviedol doc. Juraj Hladký, vedúci Katedry slovenského jazyka a literatúry na Pedagogickej fakulte TU v Trnave. Študenti sa dozvedeli, že názov ich mesta je starobylý, a že súvisí so starým slovným základom trn. Málokto z prítomných vedel, že našim priezviskám predchádzali prímená - prídavky k vlastným menám a z nich vznikali neskôr priezviská. Študenti sa presvedčili, že štúdium slovenského jazyka má svoje tajomstvá a čaro.

Dňa 18. septembra 2019 si študenti Strednej športovej školy Jozefa Herdu v Trnave a študenti Strednej priemyselnej školy v Trnave vypočuli prednášku o priebehu SNP. Zaujímavý uhol pohľadu na Slovenské ná-

rodné povstanie prezentoval študentom historik Martin Posch z Historického ústavu SAV. Priblížil aj málo známe informácie o tomto dejinnom medzníku našej doby. Študentov história SNP zaujala a nášmu hosťovi kládli zvedavé otázky.

Demokracia je v súčasnom období skloňovaná téma, o ktorú sa zaujímajú i študenti. Mladí ľudia, ktorí nežnú revolúciu nezažili, neraz nevedia odpoveď na viaceré otázky. Vladimír Oktavec, herec a bývalý umelecký šéf Divadla Jána Palárika v Trnave patrí medzi tých, ktorí rozšírili myšlienky Nežnej revolúcie do Trnavy. Bol zakladajúcim členom VPN v Trnave, moderoval prvý míting na dnešnom Trojičnom námestí, ktoré sa stalo trnavským symbolom revolučných dní. Študenti

Gymnázia Angely Merici v Trnave si vypočuli jeho svedectvo o začiatku Nežnej revolúcie v Trnave a kládli mu zvedavé otázky. Druhým hosťom bol Jozef Lenč, slovenský politológ, ktorý v súčasnosti vyučuje na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave a pravidelne komentuje politické dianie na Slovensku, ale aj v zahraničí. Taktiež i on sa nevyhol diskusii so študentami.

Všetky tieto podujatia z verejných zdrojov podporil **Fond na podporu umenia, hlavný partner projektu.**

Text: Emília Dolníková, KJF

Foto: archív Knížnice Juraja Fándlyho v Trnave

**Mestská knižnica mesta Piešťany získala titul
Knižnica roka 2018,**

v kategórii Mestská/Obecná knižnica. Ministerka kultúry
Ľubica Laššáková v piatok, 28. júna 2019, slávnostne
odovzdala ocenenie do rúk riaditeľke Mestskej knižnice
mesta Piešťany

Ing. Margite Galovej.

SRDEČNE GRATULUJEME!

ZO SPOLKOVEJ ČINNOSTI

Milí priatelia,

čoskoro budeme mať za sebou ďalší spoločný spolkový rok, ktorý bol v znamení 50. výročia členstva SSKK v IFLA (*International Federation of Library Associations and Institutions*) a v slovenskej knihovníckej oblasti sme zaznamenali pozitívny kooperatívny prvok. Predsedníčka SSKK Helena Mlejová a predseda Slovenskej asociácie knižníc Ondrej Látka podpísali memorandum o spolupráci. V zmysle tejto spolupráce budú obidve organizácie okrem iného spolupracovať aj na zásadných knihovníckych podujatiach, ktoré nás čakajú v roku 2020. Ide o Týždeň slovenských knižníc (2. 3 – 8. 3. 2020) a medzinárodné informačné sympóziu INFOS (11. 5. – 13. 5. 2020).

Výbor Krajskej pobočky Spolku slovenských knihovníkov a knižníc v Trnave pracoval v nasledovnom zložení: Benjamína Jakubáčová, Mirka Danková, Emília Dolníková, Jana Brliťová, Katarína Soukupová, Helena Laczová a Zuzana Martinkovičová.

S potešením môžeme konštatovať, že stav členskej základne sa opäť mierne zvýšil. Pribudli traja členovia (91).

V letných mesiacoch sme sa podieľali na organizácii letnej burzy kníh v Knižnici Juraja Fándlyho a následne sme veľmi intenzívne pripravovali každoročnú exkurziu do knižníc. V zmysle nepísaných pravidiel sme sa tento rok rozhodli pre návštevu slovenských knižníc. Voľba padla na neďalekú Bratislavu. Aj keď sa táto destinácia podaktorým zdala všedná a možno nezaujímavá, opak bol pravdou. Ako sa hovorí, zmena je život, zmenili sme aj dopravný prostriedok. Spoločnú cestu autobusom v podobe „štart – cieľ“ sme zamenili za trocha akčnejšiu cestu vlakom a električkou. Navštívili sme pôsobivú knižnicu Prírodovedného múzea a nenápadnú, ale významnú a nemenej zaujímavú knižnicu Múzea židovskej kul-

túry. Knižnica Prírodovedného múzea je ústrednou knižnicou siete múzeí a galérií SR. Svojimi zbierkami sa radí medzi významné európske prírodovedné múzea. Činnosť knižnice Múzea židovskej kultúry je zameraná na výskum duchovnej a hmotnej židovskej kultúry a dokumentáciu holokaustu na Slovensku. Prijem-

ným bonusom našej exkurzie bola aj VIP bezplatná návšteva zbierok oboch múzeí s obsiahlym a sugestívnym výkladom. Program tohtoročného poznávacieho dňa bol naozaj hodnotný a veľká vďaka patrí našim milým kolegyniam z bratislavského kraja Marte Čomajovej a Kamile Fircákovej.

Záver roka patril výročnej členskej schôdzi, ktorá sa bude konať v Univerzitnej knižnici Univerzity sv. Cyrila a Metoda. Pozreli sme si divadelné predstavenie z autorskej dielne Andreja Kalinku *Temperamenty* v Divadle Jána Palárika. Vypočuli sme si bilanciu a naplánovali, čo je dôvod navyše, aby sme sa na budúci rok mohli tešiť. Všetkým spolupracovníkom a kolegom ďakujem za pomoc a spoluprácu a všetkým želim krásne vianočné sviatky a úspešný štart do nového roka

Zuzana Martinkovičová
Predsedníčka Krajskej pobočky SSKK

Podporná činnosť FPU pre knižnice v roku 2020

VÝZVY:

5.1.1 Komplexná infraštruktúra KN (sum. 10 000 - 60 000 €)

Otvorenie výzvy 23. 3. 2020 – 20. 4. 2020

5.1.2 Vybavenie KN a menšia kn. infraštruktúra (sum. 2 000 - 10 000 €)

Otvorenie výzvy 23. 3. 2020 – 20. 4. 2020

5.1.3 Podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť KN

Otvorenie výzvy - november/december 2020

(presný termín nebol ešte špecifikovaný)

5.1.4 Akvizícia knižníc (sum. 1 000 - 20 000 €)

Otvorenie výzvy 23. 3. 2020 – 20. 4. 2020

Prajeme vám pokojné vianočné sviatky, aby ste v kruhu najbližších prežívali tú pravú zimnú rozprávku. Do nového roku prajeme veľa zdravia, šťastia, spokojnosti, osobných i pracovných úspechov a samozrejme prečítaných kníh.

Knižničný spravodajca. Časopis pre verejné knižnice Trnavského samosprávneho kraja

Ročník 46, č. 2, rok 2019

Edícia: Metodika. Vydáva Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, IČO 182826

Vychádza 2x ročne

Zodp. redaktor: Pavol Tomašovič

Predseda redakčnej rady: Miriam Danková

Členovia redakčnej rady: Emília Dolníková, Zuzana Fajnorová, Helena Laczová

Neprešlo jazykovou úpravou

Rozsah: 32 s. Nepredajné

Registrácia: MK SR EV 3657/09 ISSN 1339-4991